

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/nauka/konferencje-naukowe/26770,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Poznan-ski-Czerwiec-1956-Uwarunkowania-przebie.html>
04.03.2026, 14:25

Strona znajduje się w archiwum.

Międzynarodowa konferencja naukowa „Poznański Czerwiec 1956. Uwarunkowania, przebieg, konsekwencje” - Poznań, 22-23 czerwca 2006 r.

W dniach 22-23 czerwca 2006 r. w Poznaniu odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa „Poznański Czerwiec 1956. Uwarunkowania, przebieg, konsekwencje”. Została ona zorganizowana przez IPN Oddział Poznań przy współpracy z Instytutem Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Wyższą Szkołą Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu, Instytutem Zachodnim oraz Urzędem Miasta Poznania.

Obradom przysłuchiwało się ponad 100 zaproszonych gości, w tym wielu przedstawicieli środowiska kombatanatów i świata nauki.

Wśród zaproszonych gości byli także JM Rektor UAM prof. dr hab. Stanisław Lorenc, JM Rektor WSNHiD prof. dr hab. Waldemar Łazuga, Dyrektor IZ w Poznaniu prof. dr hab. Andrzej Sakson i Prezydent miasta Poznania Ryszard Grobelny.

Problematykę poruszaną podczas konferencji podzielono na cztery części tematyczne - I „Poznań, 28 czerwca 1956”, II „Echa polskie i międzynarodowe Poznańskiego Czerwca”, III „Śledztwa i procesy poznańskie” i IV „Pamięć o Poznańskim Czerwcu”.

Pierwszego dnia konferencja odbywała się w Auli Instytutu Historii UAM, gmachu, który 50 lat wcześniej był główną siedzibą KW PZPR. Starano się odtworzyć klimat i nastrój tamtych wydarzeń za pomocą wystroju i przygotowanej ekspozycji, prezentującej zdjęcia będące jednocześnie ilustracją do prezentowanych na sali wykładów.

Po powitaniu zebranych przez Dyrektora Oddziału IPN w Poznaniu Ireneusza Adamskiego i otwarciu konferencji jako pierwszy wystąpił dr hab. Stanisław Jankowiak (IPN Poznań, IH UAM), który przedstawił temat „Sytuacja społeczno-gospodarcza w Wielkopolsce na tle sytuacji w kraju”. Następnie temat „Nastroje w poznańskich zakładach pracy w czerwcu 1956 r.” omówił Tomasz Rochatka (IPN Poznań). Tuż przed przerwą wystąpił prof. dr hab. Jerzy Eisler (IPN Warszawa, Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk) z wykładem „Poznański

Czerwiec 56` – powstanie, protest, buntów”

Po krótkiej przerwie głos zabrał dr hab. Krzysztof Strykowski (IH UAM) z wykładem „Poznański Czerwiec w materiałach Archiwum Państwowego w Poznaniu”. Następnie wystąpili Rafał Reczek i Bartosz Rybak (IPN Poznań), którzy omawiali temat „Dokumentacja archiwalna dotycząca powstania czerwcowego – przegląd materiałów wypożyczonych z OBUiAD w Warszawie (komunikat)”.

Na drugą, popołudniową sesję pierwszego dnia konferencji złożyły się wystąpienia: prof. dr. hab. Czesława Osękowski (UZ) „Władza wobec wydarzeń w Poznaniu w kontekście przemian październikowych”; dr. hab. Janusza Karwata (WSNHiD w Poznaniu) „Echa Czerwca '56 w Wojsku Polskim”; prof. dr. hab. Kazimierza Kozłowskiego (US) „Reakcje społeczeństwa Wybrzeża na Czerwiec '56” i dr. hab. Rafała Habielskiego (IBL PAN, ID UW) „Środowisko polskiej emigracji wobec Poznańskiego Czerwca”.

W ramach drugiej części omówiono również tematy:

„Poznański Czerwiec w oczach Zachodu” – dr Marek Mikołajczyk (IH UAM),

„Reakcje społeczeństwa i władz ZSRR na wydarzenia w Polsce w 1956 r.” – dr Olena Antipowa (Uniwersytet Kijowski) - referat odczytano ze względu na nieobecność prelegentki,

„Węgierskie reakcje na Poznański Czerwiec” – dr Janos Tischler (Instytut Historii Rewolucji Węgierskiej 1956 roku w Budapeszcie),

„Poznański Czerwiec w dokumentach Stasi” – dr Hanna Labrenz-Weiss (Urząd Gaucka Berlin),

Pierwszy dzień konferencji zakończono wystąpieniem dr. hab. Stanisława Żerko (IZ Poznań) pt. „Reakcje niemieckie (NRD i RFN) na wydarzenia Poznańskiego Czerwca”.

Drugiego dnia konferencja gościła w Auli Wyższej Szkoły Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa. W ramach kolejnych części tematycznej „Śledztwa i procesy poznańskie” omówiono:

„Przebieg śledztwa prowadzonego przed »Procesem Trzech« w świetle zachowanych materiałów UB” – dr Konrad Białecki (IPN Poznań, IH UAM),

„Przebieg śledztwa prowadzonego przed »Procesem Dziewięciu« w świetle zachowanych materiałów UB” – dr Anna Skupień (IPN Poznań),

„Przebieg śledztwa prowadzonego przed »Procesem Dziesięciu« w świetle zachowanych materiałów UB” – dr Jan Miłosz (IPN Poznań),

„Procesy poznańskie – sprawiedliwość w 1956 r.” – prof. dr hab. Jan Sandorski (WPiA UAM),

„Działania operacyjne UB wobec Stanisława Hejmowskiego” – Rafał Leśkiewicz (IPN Poznań).

Po przerwie rozpoczęto wykłady ostatniej części konferencji „Pamięć o Poznańskim Czerwcu”:

„Jak powstawała książka »Poznański Czerwiec 1956«” – prof. dr hab. Zofia Trojanowicz (IFP UAM),

„Pamięć o Poznańskim Czerwcu w latach 80.” – Eugenia Renata Dabert (Fundacja Wielkopolskie Archiwum Solidarności),

„Socjologiczne spojrzenie na pamięć o Poznańskim Czerwcu `56” – prof. dr hab. Andrzej

Kwilecki (WSNHiD w Poznaniu, KS PAN).

Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem ze strony mediów, co zaowocowało wieloma wywiadami przeprowadzonymi z uczestnikami konferencji, przez takie stacje jak: TVP3, WTK, TVN24, RMF FM.

W ożywionych dyskusjach, które toczyły się zarówno na sali obrad, jak i w kularach, brali udział kombatanci, przedstawiciele świata nauki i młodzież.

Konferencja, zorganizowana wspólnym wysiłkiem najważniejszych ośrodków naukowych Poznania i Urzędu Miasta, pozwoliła z jednej strony przedstawić najnowsze ustalenia dotyczące szeroko rozumianej problematyki Poznańskiego Czerwca, a z drugiej - godziwie uczcić datę wyjątkową nie tylko w historii stolicy Wielkopolski, ale i całego kraju.